

ADIYAMAN İLİ MADEN VE ENERJİ KAYNAKLARI

Adıyaman ili, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Orta Fırat bölümü içinde yer almaktadır ve tarihin bilinen en eski yerleşim yerlerinden biridir. Kuzeyde bulunan Çelikhan ile Gerger ilçesinin bir kısmı Doğu Anadolu Bölgesine, batıda bulunan Gölbaşı ile Besni ilçesinin bir kısmı ise Akdeniz Bölgesine dahil edilmiştir. Güneydoğu Anadolu Bölgesinin en önemli tarih ve kültür kentidir. Adıyaman ili Doğu Anadolu bindirme kuşağı üzerinde yer aldığından sık sık depremlere maruz kalmaktadır.

Genel Müdürlüğümüzün Adıyaman ili ve yakın çevresinde yaptığı çalışmalar sonucunda endüstriyel hammadde ve metalik maden yatak ve zuhurları ortaya çıkarılmıştır. Metalik madenlerden Çelikhan-Karlık ve Gerger ilçelerinde bakır zuhurlarının varlığı bilinmektedir. Ayrıca, Çelikhan ilçesi Bulam-Pınarbaşı mevkiinde %28.56 Fe₂O₃ ve % 2.01 P₂O₅ tenörlü 24.162.200 ton görünür, 28.563.113 ton muhtemel ve 16.560.642 ton mümkün rezervli apatitli demir cevheri bulunmaktadır. Ancak tenörün düşük olması ve fosfat içermesi nedeniyle işletilmemektedir. İlde birçok manganez zuhuru mevcut olmasına rağmen önemli olanları Tut-Meryemuşağı, Gölbaşı-Yumaklıcerit ile Çelikköy ve Merkez-Küçükacivert sahalarıdır. Buralarda % 19 ile % 40 arasında değişen Mn tenörlü toplam 17.380 ton görünür+muhtemel rezerv tespit edilmiştir.

İlde endüstriyel hammadde kaynakları olarak çimento hammaddeleri, barit, tuğla-kiremit ve fosfat potansiyeli bulunmaktadır. Merkez ilçe özellikle çimento hammaddeleri bakımından önemli olup, burada Rezip Köyü, Şemikan sahalarında orta kalitede 16.025.000 ton görünür rezerv mevcuttur. Bunun dışında yine Merkez ilçede 97.500.000 ton görünür kireçtaşı, 100.000.000 ton görünür marn ve kil rezervi, 24 milyon ton da jeolojik tuğla-kiremit rezervi vardır. Besni-Börgenek sahasındaki killerin rezervi ise 18 milyon ton olarak belirlenmiştir. Besni ilçesindeki % 72.98 BaSO₄ içerikli Karapınarderesi barit zuhurunun rezervi ise toplam 8.810 tondur. Fosfat zuhuruna Tut ilçesinde rastlanmaktadır. İnışdere fosfat zuhuru % 7-10 P₂O₅ tenörüne sahiptir ve sahanın potansiyel rezervi 8.370.260 tondur.

İl sınırları içerisinde gerçekleştirilen kömür arama çalışmaları sonucunda Gölbaşı-Harmanlı sahasında orijinal kömürde alt ısıl değeri 1385 Kcal/kg olan 53.094.000 ton görünür linyit rezervi belirlenmiştir.

BAKIR-KURŞUN-ÇİNKO (Cu-Pb-Zn)

Çelikhan (Küran, Karlık) Sahası

Tenör : -

Rezerv :55.000 ton jeolojik rezerv. Ayrıca Gerger (Kırmızı Tarla)'de de bilinen bir zuhur vardır.

BARİT (Ba)

Besni-Karapınarderesi Zuhuru

Tenör :% 72.98 BaSO₄

ÇİMENTO HAMMADELERİ (Çmh)

Adıyaman-Merkez-Rezip Köyü-Şemikan-Çepeltepe ve Sürtepe Sahaları

Kalite : Orta

Rezerv : 16.025.000 ton görünür rezerv vardır.İkinci derece tras olabilecek nitelikteki altere dolerit, bazalt, diyabaz ve gabroların ise 860.000.000 ton muhtemel rezervi vardır.

Besni-Börgenek Sahası

Kalite : Orta

Rezerv : 18.000.000 ton kil rezervi.

Adıyaman-Merkez

Kalite : Orta

Rezerv : 197.500.000 ton rezerv.

DEMİR (Fe)**Çelikhan-Bulam-Pınarbaşı Mevkii**

Tenör : % 28.56 Fe₂O₃, % 2.01 P₂O₅

Rezerv : 24.162.200 ton görünür, 28.563.113 ton muhtemel, 16.560.642 ton mümkün rezervli apatitli demir cevheri. Ancak tenörün düşük olması ve fosfat içermesi nedeniyle işletilememektedir.

FOSFAT (P)**Tut-İnişdere Sahası**

Tenör : % 6.95-10.3 P₂O₅

Rezerv : 8.370.260 ton potansiyel rezerv.

MANGANEZ (Mn)**Tut-Meryemuşağı Sahası**

Tenör : % 28-40 Mn

Rezerv : 4.500 ton görünür + muhtemel rezerv.

Gölbaşı-Yumaklıcerit Sahası

Tenör : %31.86 Mn

Rezerv : 3.380 ton görünür rezerv.

Gölbaşı-Çelikköy Sahası

Tenör : %19-40 Mn

Rezerv : 2.000 ton görünür rezerv.

Merkez-Küçükhacivert Sahası

Tenör : % 20.66 Mn

Rezerv : 7.500 ton görünür+muhtemel rezerv.

TUĞLA-KİREMİT (TgKi)**İl merkezi**

Kalite : İyi

Rezerv : 24.000.000 ton jeolojik rezerv.

LİNYİT

Saha Adı	Rezerv (1000 ton)								Analiz Sonuçları				Eş değeri (1000ton)		Kullanım Yeri	İşletme Şekli
	Görünür	Muhtemel	Mümkün	Toplam	Kaynak	Potansiyel	Genel Toplam	İşletilebilir	Su %	Kül %	S %	AİD Kcal/kg	Petrol	Taş Kömürü		
Gölbaşı	53.094	-	-	53.094	-	-	53.094	-	49,72	21,34	1,16	1385	7.354	10.505	Teshin Santral	Açık
TOPLAM	53.094	-	-	53.094	-	-	53.094	-					7.354	10.505		